Eli Cohen de Israëlische meester spion

Door: Franklin ter Horst (Aangemaakt: 19 augustus 2010) (Laatste bewerking: 21 december 2019)

Een man die ontzettend belangrijk is geweest voor herovering van de Golan Hoogvlakte door Israël op Syrië was <u>Eli Cohen</u> (24 december 1924 in Egypte, 18 mei 1965 Damascus). Israël was uitstekend door hem ingelicht over de militaire Syrische posities op de Golan doordat hij als spion in de Syrische leiding geïnfiltreerd was. De geschiedenis speelt zich af voor de Zesdaagse oorlog.

In 1960 werd Cohen gerekruteerd door de militaire inlichtingendienst, de Mossad. Deze gaf hem de valse identiteit van Arabier omdat hij accentloos Arabisch sprak. Tijdens een verblijf in Argentinië vertelde hij een Syriër te zijn die sterk naar zijn vaderland verlangde. In Buenos Aires had hij vrienden gemaakt onder de daar verblijvende Syriërs. Voorgevend een echte Syriër te zijn vertelde hij sterk naar zijn vaderland te verlangen. Zijn vrienden vonden Cohen een sympathiek persoon en moedigden hem aan naar Syrië te gaan om daar een meubelbedrijf te starten. Na een verblijf in Argentinië vertrok hij - zijn gezin in Israël achterlatend - naar Syrië.

Tijdens zijn verblijf in Syrië slaagde Cohen erin het vertrouwen te winnen van onder meer de president van het land, en diverse hooggeplaatste personen binnen de Syrische defensie. Ze kwamen zelfs bij hem in zijn appartement waar hij spionageapparatuur had opgesteld. Na verloop van tijd vertrouwden de Syriërs hem vrijwel volkomen en hadden geen idee dat hij voor Israël spioneerde. Uiteindelijk werd hij bijna aangedragen als minister van defensie van Syrië. Door het toenemende vertrouwen dat Cohen inmiddels had gewonnen bij de Syrische militaire leiding kreeg hij steeds meer invloed en toegang tot militaire informatie. Zijn <u>fotografisch geheugen</u> kwam hem goed van pas bij de vele informatie die hij te zien of te horen kreeg. Uiteindelijk werd hij bijna voorgedragen als minister van defensie van Syrië.

Tijdens een "excursie" op de Golan hoogvlakte zag hij dat de Syrische soldaten nauwelijks bescherming hadden tegen de hitte en adviseerde hij de Syrische autoriteiten, eucalyptusboompjes te planten bij bunkers en mortierstellingen. Prompt werd zijn advies door de militaire leiding opgevolgd. Vanaf dat moment wist de Israëlische luchtmacht waar de Syrische militairen zich bevonden en konden ze vrij gemakkelijk worden uitgeschakeld. De eucalyptusbomen staan tot op de dag van vandaag op de Golan als stille getuigen van Cohens spionagewerk. Cohen werd in januari 1965 ontmaskerd door de Syrische contraspionage. De Indiase ambassade in Damascus had geklaagd over radiostoringen. De Syriërs kwamen er achter dat er uitgezonden werd vanuit Eli Cohens appartement. Het waren de berichten die hij naar Tel Aviv stuurde.

Na een proces werd hij in het openbaar op <u>18 mei 1965 in Damascus opgehangen.</u> De executie werd in Syrië rechtstreeks op televisie uitgezonden. Hoewel er verschillende verzoeken zijn geweest, is zijn lichaam nooit teruggegeven aan zijn familie. Het werd begraven op de Joodse begraafplaats van Damascus. Klik <u>hier</u> voor de video: Eli Cohen: The Mossad's Master Spy.

Monument voor Cohens nagedachtenis in Herzlberg in Jeruzalem

De spionagejaren van Eli Cohen in Syrië werden in 2019 voor Netflix verfilmd in de zesdelige miniserie <u>The Spy</u> door de Israëlische regisseur Gideon Raff met de Brits-joodse acteur Sacha Baron Cohen in de hoofdrol. De televisieserie was op zijn beurt gebaseerd op het boek *L'espion qui venait d'Israël* (in het Nederlands: *De spion die uit Israël kwam*) van Uri Dan en Yeshayahu Ben Porat.

Franklin ter Horst

Terug naar: Inhoud